

พ.ร.บ. ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ (๒) และ (๓) มาตรา ๒๖ และมาตรา ๖๕
วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ (๒) และ (๓) กำหนดให้การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคการเมือง การเลือกตั้งหัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้าพรรคการเมือง เลขาธิการพรรคการเมือง รองเลขาธิการพรรคการเมือง เภรัณญิกพรรคการเมือง โฆษกพรรคการเมือง และกรรมการบริหารอื่น กระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง มาตรา ๒๖ กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้แทนของสาขาพรรคการเมือง และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) กำหนดให้พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุที่พรรคการเมืองไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๖ โดยให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาว่าหากมีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้น ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคคนั้น การนับระยะเวลาการยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง ต้องถือเอาวันที่ผู้ร้องทราบว่ามีเหตุยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง เป็นวันที่ความปรากฏต่อผู้ร้อง มิใช่นับเอาวันที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความเห็นว่ามีเหตุที่จะต้องยุบพรรคการเมือง ซึ่งผู้ร้อง อาจจะไม่เห็นเช่นนั้นได้

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอความเห็นต่อผู้ร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๔ ผู้ร้องเห็นชอบและลงนามในคำร้องยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญในวันเดียวกัน เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๔ จึงฟังได้ว่า ผู้ร้องทราบและยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง คำร้องของผู้ร้องจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว ทั้งนี้ เป็นไปตามแนวคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑/๒๕๔๔

เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่าพรรคผู้ถูกร้องจัดประชุมใหญ่สามัญและมีหนังสือแจ้งนายทะเบียนพรรคการเมืองทราบและพิจารณาตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรค แต่ผู้มีรายชื่อในบัญชีผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่จำนวน ๑๖ คน ไม่ได้เข้าร่วมประชุมใหญ่ดังกล่าวจริง ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่มีจำนวนไม่ครบหนึ่งร้อยคนตามข้อบังคับพรรคที่กำหนดให้การมีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคและกรรมการบริหารพรรคต้องกระทำโดยที่ประชุมใหญ่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ กรณีถือได้ว่าพรรคผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ศาลรัฐธรรมนูญจึงสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ย่อโดย นางสาวจิรนนท์ ตุ่นมาก
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นายปฐมพงษ์ คำเขียว
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๕

นางสาวณิชาภา ภูมินายก
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๒

นายมนตรี กนกวารี
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดี รักษาการแทน
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ